

Rekonstrukcija hidroelektrarne Formin in jezcu Markovci ter postavitve sončne elektrarne na brežinah dovodnih in odvodnih kanalov hidroelektrarne Zlatoličje in Formin

Družba Dravske elektrarne Maribor, največja proizvajalka električne energije iz obnovljivih virov, v naslednjih letih na področju t. i. spodnje Drave načrtuje dva večja projekta. Oba sta skladna s poslanstvom družbe glede varne in zanesljive proizvodnje električne energije iz obnovljivega domačega vira ter s cilji in zavezami skupine HSE in celotne države glede povečanja proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov.

Z željo pravočasne seznanjenosti lokalnih skupnosti s projekti in načrtovanim potekom del, v nadaljevanju posredujemo informacije, vezane na oba projekta. Ob tem želimo posebej poudariti, da smo vsem prebivalcem, ki imajo ali bodo imeli dodatna vprašanja, vedno na razpolago za odgovore oziroma pojasnila. Prosimo vas, da se na nas obrnete preko elektronske pošte na naslov info@dem.si.

Rekonstrukcija hidroelektrarne Formin in jezcu Markovci

Hidroelektrarna Formin, ki stoji v občini Gorišnica, je najmlajša hidroelektrarna na slovenskem delu reke Drave; dograjena je bila leta 1978, ko je tudi začela z obratovanjem. Je tudi edina med hidroelektrarnami, s katerimi upravljajo Dravske elektrarne Maribor, ki še ni bila celovito prenovljena. Elektrarna obratuje že več kot 45 let in je tako, z obstoječo opremo, na koncu življenjske dobe, zato je njena rekonstrukcija nujna, da bo lahko varno in zanesljivo obratovala in proizvajala električno energijo še naslednjih (vsaj) petdeset let. Z rekonstrukcijo še zadnje ne-obnovljene hidroelektrarne na slovenskem delu reke Drave Dravske elektrarne Maribor izpolnjujejo tudi obveznosti, ki jih narekuje koncesijska pogodba za rabo reke Drave za proizvodnjo električne energije, podane s strani Republike Slovenije.

Rekonstrukcija hidroelektrarne Formin in jezcu Markovci bo obsegala rekonstrukcijo gradbenih objektov in zamenjavo opreme. V okviru gradbenih del bodo le-ta razdeljena v dva dela, in sicer gradbena dela potrebna za obnovo dovodnega kanala hidroelektrarne Formin in podslapja ter gradbena dela vezana na okolico elektrarne in celovito zamenjavo opreme.

Glavnina del se bo odvijala na območju strojnice elektrarne, okoliškim prebivalcem pa bo najbolj vidna obnova dovodnega kanala, ki se bo odvijala od jezcu Markovci do hidroelektrarne Formin in bo potekala na način, da se bo izvedlo praznjenje kanala, kar se bo zgodilo prvič, od kar je elektrarna v obratovanju. Sanacija kanala je nujno potrebna, saj je zob časa asfaltno oblogo že dodobra načel. Njegova prenova bo potekala na način, da se bo izvedlo popolno zaprtje pri jezcu Markovci in praznjenje kanala. Sledilo bo čiščenje kanala, sanacija poškodb asfalta in preplastitev celotnega kanala z dodatno geo-kompozitno folijo, s čimer bo omogočeno varno in zanesljivo obratovanje hidroelektrarne Formin še za naslednja desetletja.

Projekt rekonstrukcije hidroelektrarne Formin in jezcu Markovci se bo, po sedaj opredeljenih načrtih, izvajal od druge polovice leta 2026 in se bo zaključil v pomladnih mesecih leta 2028. V tem času bodo opravljena vsa zgoraj zapisana dela, pri čemer bo sama rekonstrukcija agregatov trajala približno 13 mesecev (od zaustavitve do vnovične sinhronizacije na omrežje) in je načrtovana na način, da se obnova obeh agregatov izvede sočasno z deli na dovodnem kanalu (le-ta bo, po načrtih, brez vode konec leta 2026 in vse do jeseni leta 2027).

Po zaključeni rekonstrukciji bo izenačen instaliran pretok verige hidroelektrarn na reki Dravi; povečana bo inštalirana moč hidroelektrarne Formin za skoraj 13 odstotkov na dobrih 130 MW ter povprečna letna proizvodnja za šest odstotkov na skoraj 590 GWh električne energije.

Hidroelektrarna Formin in dovodni kanal; foto: Arhiv DEM

Postavitev sončne elektrarne na brežinah dovodnih in odvodnih kanalov hidroelektrarne Zlatoličje in Formin

Kot je že lepo vidno na skoraj kilometru leve brežine odvodnega kanala hidroelektrarne Zlatoličje (kar prikazuje spodnja fotografija), so Dravske elektrarne Maribor v letih 2021 in 2022 nadgradile energetski objekt (odvodni kanal) s postavitvijo t. i. segmenta pet sončne elektrarne ter s tem za proizvodnjo električne energije izkoristile njegovo lego in osončenost.

Segment pet Sončne elektrarne Zlatoličje; foto: Arhiv DEM

Na enak način načrtujejo postaviti sončne panele še na desetih, okoljsko sprejemljivih, segmentih dovodnih in odvodnih kanalov hidroelektrarn Zlatoličje in Formin, skupne dolžine skoraj 15 kilometrov od Starš do Ormoža. **Skupna moč v celoti postavljene elektrarne bo približno 30 MW in povprečna letna proizvodnja okrog 37 GWh kar zadošča letni porabi približno 9.000 gospodinjstev.**

Konec preteklega leta so Dravske elektrarne Maribor s strani Vlade Republike Slovenije prejele Sklep o pripravi prostorskega načrta za omenjeno sončno elektrarno. Trenutno je v izdelavi dokumentacija za okoljsko poročilo in študije variant; vsa dokumentacija bo, skladno s postopki, predstavljena lokalnim skupnostim in prebivalcem na javni razgrnitvi oziroma predstavitvi – o datumu le-te bodo vsi pravočasno obveščeni.

Če se bodo potrebne aktivnosti in postopki tekoče nadaljevali se načrtuje, da bi gradnja sončne elektrarne potekala med leti 2025 in 2027 in leta 2027 bi celotna sončna elektrarna začela z obratovanjem.

Potreba po povečanju deleža proizvedene električne energije iz razpoložljivih obnovljivih domačih virov ter s tem povezan zeleni prehod in energetska samozadostnost za slovenska gospodinjstva in gospodarstvo je zelen cilj, ki ga moramo kot država doseči. **Vsak med nami lahko k temu prispeva svoj delež, zato vas vabimo, da sodelujemo in z roko v roki rešujemo morebitne pomisleke oziroma skrbi.** Verjamemo, da je želja vseh, da so tudi zanamci glede energije (in posledično ostalih ključnih dobrin) preskrbljeni, kar jim bo omogočalo, da ostajajo na svojih področjih in nadaljujejo z življenjem in delom na domačih tleh.